
Samenvatting Bestuursrecht 2

Aan de hand van alle hoor- en werkcolleges en de voorgeschreven literatuur.

Rechtsgeleerdheid

Samenvattingen

<https://timvandenbelt.com/nederlands/rechten/samenvatting/>

7 oktober 2015

T.J. van den Belt | <https://timvandenbelt.com>

<https://linkedin.com/in/timvandenbelt/>

Inhoudsopgave

Introductie & Algemeen	2
Week 1: Legaliteitsbeginsel & specialiteitsbeginsel.....	3
1.1. Legaliteitsbeginsel	3
1.1.1. Attributie.....	3
1.1.2. Delegatie	3
1.1.3. Mandaat.....	4
1.1.4. Verhoudingen.....	4
1.2. Specialiteitsbeginsel	4
1.2.1. Beleid	4
1.2.2. Soorten belangen	5
1.2.3. Weigering & voorschriften	5
Week 2: Beleid & gelijkheid en procedurele beginselen	6
2.1. Beleid en gelijkheid.....	6
2.1.1. Gelijkheidsbeginsel.....	6
2.1.2. Beleid	6
2.1.2.1. Beleidsregels	7
2.1.2.2. Vaste gedragslijn & Instructie.....	7
2.1.2.3. Vreemd beleid & richtlijn	7
2.1.2.4. Transformatie & Conversie.....	8
2.2. Procedurele beginselen	8
2.2.1. Voorafgaand het besluit	8
2.2.1.1. Ambtshalve besluit.....	8
2.2.1.2. Besluit op aanvraag	8
2.2.2. Het besluit	9
2.2.3. Na het besluit	9
Week 3: Intrekken/wijzigen besluiten in samenhang met vertrouwensbeginsel & Overheid V.S. Privaatrecht	9
3.1. Intrekken & wijzigen van besluiten in samenhang met vertrouwensbeginsel	9
3.2. Privaatrecht binnen de overheid	11
Slot.....	11

Introductie & Algemeen

Enkele aspecten zijn herhaling van bestuursrecht 1. Deze ga ik soms niet of slechts beknopt toelichten. Voor uitgebreidere informatie over deze aspecten wil ik je graag doorverwijzen

naar de samenvatting van bestuursrecht 1. Sommige aspecten laat ik ook buiten beschouwing of noem ik niet doordat je geacht wordt hiermee bekend te zijn.

Week 1: Legaliteitsbeginsel & specialiteitsbeginsel

1.1. Legaliteitsbeginsel

Er zijn **drie manieren** hoe een **bestuursorgaan** een **bevoegdheid** kan **verkrijgen**. Elk andere manier resulteert in een **onrechtmatig** besluit. Deze manieren zijn **attributie**, **delegatie** en **mandaat**. De reden dat enkel deze wegen kunnen leiden tot een bevoegdheid is wegens het **legaliteitsbeginsel**, elke bevoegdheid dient zijn **grondslag** te vinden in de **wet**.

1.1.1. *Attributie*

Attributie betekent dat een **entiteit** een **nieuwe, exclusieve** en **publiekrechtelijke bevoegdheid** krijgt die **niet van een ander bestuursorgaan** vandaan komt. Dit zorgt ervoor dat de entiteit een bestuursorgaan wordt. Deze nieuwe bevoegdheid dient een **wettelijke grondslag** te hebben. Zo kan de bevoegdheid staan in een wet in formele zin, AMvB of bijvoorbeeld een APV. Maar, als het gaat om lagere regelgeving dan een wet in formele zin dan **dient** het alsnog **te herleiden zijn tot een wet in formele zin**. Dit valt na te gaan door te kijken of de wet/regel die in hiërarchie hoger staat dan het artikel die de bevoegdheid verleend, ook daadwerkelijk de mogelijkheid biedt hiervoor. Het grootste kenmerk hiervoor is wanneer in die regel/wet staat dat het '**bij**' of '**krachtens**' bepaalde regelgeving beter ingevuld kan worden. In tegenstelling tot mandaat en delegatie is er **geen** directe **wettelijke bepaling** die **attributie** regelt.

1.1.2. *Delegatie*

Bij delegatie gaat het over dat een **geattribueerde bevoegdheid** wordt **overgedragen** aan een ander (toekomstig) **bestuursorgaan**. Net als bij Attributie dient deze delegatie grondslag te vinden in de wet. Maar de wet is hier strenger in. Allereerst dient de **delegans** wel een bevoegdheid te hebben verkregen om zijn bevoegdheid over te kunnen dragen naar een ander, de **delegataris**. Natuurlijk dient de delegans ook zelf voorafgaand aan de delegatie ook de te over dragen bevoegdheid zelf te hebben. Of het bestuursorgaan bevoegd is tot delegatie te herkennen aan het woord '**krachtens**' wanneer nadere invulling van een bevoegdheid mogelijk is. Het woord '**bij**' is **onvoldoende**! Dit staat abstract vermeld in 10:15 AWB. Daarnaast is er **dringend recht** van kracht op delegaties. Zo mag volgens 10:14 AWB **geen delegatie** plaatsvinden naar **directe ondergeschikten**. Zodra een bevoegdheid is **overgedragen** mag de **delegans** de bevoegdheid **niet meer gebruiken**, maar mag wel **beleidsregels** opstellen en **inlichtingen opvragen**, volgens 10:16 10:17 AWB. Op zich natuurlijk best heftig, je bent je bevoegdheid namelijk kwijt. Gelukkig zorgt 10:18 AWB er voor dat dit **ongedaan** kan worden gemaakt.

• • •

1.1.3. Mandaat

Bij mandaat krijgt een **ambtenaar** de **bevoegdheid** om **in naam** van zijn **hogere**, het **bestuursorgaan**, een bevoegdheid uit te oefenen. Doordat het **geen 'eigen'** bevoegdheid is wordt de **ambtenaar geen bestuursorgaan**. In **tegenstelling** tot **delegatie** is voor deze overdracht **geen wettelijke grondslag** nodig, de wet hoeft niet expliciet te vermelden dat mandaat mogelijk is. Wettelijke kenmerken die duiden op dat **mandaat mogelijk** is **maar geen delegatie** zijn de woorden **'door'** en **'namens'** entiteit X. Het ontbreken van **'namens'** houdt niet in, gelet op het voorgaande, dat mandaat niet mogelijk is. Net zoals bij delegatie is er wel dwingend recht. Zo mag volgens 10:3 AWB een **mandaat niet verleend** worden **indien de wet dit voorschrijft** of **indien de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet**, en nog enkele andere uitzonderingen. Tot dit rijtje behoort volgens **jurisprudentie** ook een **verbod** indien de regel die de bevoegdheid tot **mandaat niet concreet** en/of **specifiek** genoeg is voor **wanneer** een **ambtenaar gebruik mag maken** van het mandaat.

1.1.4. Verhoudingen

Bij zowel **attributie** en **delegatie** is het **bestuursorgaan** die de **bevoegdheid uitoefent zelf verantwoordelijk**. Bij **mandaat** is het bestuursorgaan die **mandaat verleend aan de ambtenaar verantwoordelijk**. Tevens kan het bestuursorgaan bij mandaat **instructies** en **algemene** regels geven volgens 10:7 en **inlichtingen** opvragen. Iets wat de **delegans niet zomaar** kan bij **delegatie**. Doordat **delegatie niet** kan **aan ondergeschikten** wordt dit vaak gedaan aan andere (toekomstige) bestuursorganen. Mandaat juist aan ambtenaren doordat een bestuursorgaan zelf verantwoordelijk blijft maar doordat de ambtenaar een ondergeschikte is kan het bestuursorgaan ook de verantwoordelijkheid nemen, wat niet zou kunnen bij een ander bestuursorgaan doordat deze dan geen ondergeschikte is.

1.2. Specialiteitsbeginsel

Het **specialiteitsbeginsel** houdt in dat een **bestuursorgaan** zijn **bevoegdheid niet mag gebruiken** voor **iets anders** dan in de **wet** staat **aangegeven**. Wanneer een **bestuursorgaan bewust** een **bevoegdheid** gebruikt voor iets anders dan staat **aangegeven** spreekt men van **'détournement de pouvoir'** (DDP), ook wel artikel 3:3 AWB. Een **verkeerde belangenafweging resulteert niet direct** in **DDP**, daarvoor is **opzet** nodig, wat altijd lastig te bewijzen is. Een **verkeerde belangenafweging** is wel een **schending** van het **specialiteitsbeginsel** die beschreven staat in artikel 3:4 lid 1 AWB. Het **specialiteitsbeginsel vloeit voort** uit het **legaliteitsbeginsel**, de overheid mag enkel handelen op basis van een **wettelijke grondslag**.

1.2.1. Beleid

Voordat men überhaupt toe kan komen aan het **specialiteitsbeginsel** is het vereist dat er **sprake** is van één van de **bestuursvrijheden**. Namelijk, **beoordelingsvrijheid**

(bestuursorgaan kan oordelen) of **beleidsvrijheid** (bestuursorgaan 'kan' en/of eigen invulling geven). Omdat het specialiteitsbeginsel toeziet op de **afweging** van **belangen** dient een bestuursorgaan wel de ruimte te hebben om dit te kunnen doen, vandaar dat één van deze aspecten aanwezig dient te zijn.

1.2.2. Soorten belangen

De wetenschap kent vier soorten belangen die een bestuursorgaan kan afwegen.

- **Algemeen belang**
  - Dit is het belang dat volgens de wet mag meespelen bij uitoefening van de bevoegdheid.
- **Algemeen vreemd belang**
  - Dit zijn andere maatschappelijke belangen die niet in de desbetreffende wet staan genoemd.
- **Particulier aanvragers belang**
  - De belangen die een aanvrager heeft.
- **Particulier derde belang**
  - Rechtstreeks belanghebbende die belang hebben bij het besluit maar geen aanvrager zijn.

1.2.3. Weigering & voorschriften

Momenteel werkt het bestuursrecht met de **gematigde opvatting**. Dit houdt in dat een **bestuursorgaan enkel en alleen** een **aanvraag** kan **weigeren indien** het **algemeen belang zwaarder weegt** dan het **belang** van de **aanvrager**. **Algemeen vreemd belang** en **particulier derde belang** mogen absoluut **geen rol** spelen.

Bij **voorschriften** is dit echter anders. In dat geval mag gelet op het **algemeen belang**, het **belang** van de **aanvrager** en het **particulier derde belang** (lees: dus **niet algemeen vreemd belang**) voorschriften bijgevoegd worden aan een beschikking. Deze voorschriften mogen **niet leiden** tot een **verkapte weigering**. Tevens mogen de belangen van **derde particulieren niet meewegen indien** hun belangen **middels** het **algemeen belang behartigd** zijn **of** via een **andere regel(ing) gewaarborgd** worden. De **wet hoeft niet** voor te **schrijven** dat **voorschriften mogelijk** zijn. De **wettelijke grondslag** is **impliciet aanwezig** door het feit dat de bevoegdheid tot verlening er is.

Een **uitzondering** hierop is wanneer de wet een belang opstelt wat in meerdere gevallen gewogen mag worden **ook al** staat dit **niet vermeld** in de **wet** die de **bevoegdheid mogelijk maakt**. Een **voorbeeld** hier van is de **integriteitsbeoordeling** via de wet **BIBOB**.

Bij het **afwegen** van belangen mogen (derde) **particulieren** niet **onevenredig benadeeld** worden volgens 3:4 lid 2 AWB. Ook wel het **evenredigheidsbeginsel** genoemd. Hier kan

enkel sprake van zijn indien er sprake is van **beleidsvrijheid**. (@TODO wettelijk stelsel en verkapte weigering)

Week 2: Beleid & gelijkheid en procedurele beginselen

2.1. Beleid en gelijkheid

2.1.1. *Gelijkheidsbeginsel*

Het gelijkheidsbeginsel vloeit voort uit onder andere artikel 1 van de Grondwet. Dit artikel ziet toe op non-discriminatie. Maar er is ook een zogeheten formele gelijkheid. Gelijke gevallen dienen gelijk behandeld te worden. Dit is één van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Toch dient er grote nuance gemaakt te worden tussen alle gevallen. Exact dezelfde gevallen komen niet vaak voor. Afwijking dient daarom te geschieden aan de hand van het verschil. Daarbij, een ander bestuursorgaan hoeft niet hetzelfde te handelen als een ander bestuursorgaan voor dezelfde bevoegdheid.

Om te kijken of er een schending is van het gelijkheidsbeginsel dien je te kijken naar enkele aspecten:

- Is er sprake van een gelijk geval in juridische zin?
- Is er sprake van ongelijke behandeling?
- Is hier een redelijke en objectieve rechtvaardigingsgrond voor?
- Voldoet dit aan de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit?

Kortom, het gelijkheidsbeginsel om consistentie te creëren. Om dit te bewerkstelligen wordt er vaak beleid gemaakt. Dit beginsel ziet ook toe op het privaatrechtelijk handelen van een bestuursorgaan.

2.1.2. *Beleid*

Een bestuursorgaan kan beleid opstellen om doelen te behalen en om gelijkheid en consistentie te creëren. Er zijn echter verschillende type beleid, met elk hun eigen grondslag en waarde.

Wat altijd belangrijk is om in je achterhoofd te houden is dat beleid nooit buiten de grenzen mag treden van een bevoegdheid. Beleid mag in beginsel geen ruimere bevoegdheden opleveren.

Tot slot is over het algemeen hoger, jonger en/of bijzonderder beleid belangrijker dan lager, algemener en/of ouder beleid.

2.1.2.1. Beleidsregels

De voor ons bekendste vorm en tevens sterkste vorm van beleid is de beleidsregel. Deze staat gedefinieerd in 1:3 lid 4 AWB. Het dient een besluit te zijn, inhoudende een algemene regel, niet zijnde een A.V.V., betreffende de afweging van belangen, vaststelling van feiten of de interpretatie van een publiekrechtelijke bevoegdheid.

Het is niet altijd mogelijk om een beleidsregel op te stellen. In 4:81 AWB staat dat een bestuursorgaan beleidsregels kan stellen indien de bevoegdheid aan hem is geattribueerd of gedelegeerd, of wanneer deze bevoegdheid door hem verder is gedelegeerd of wordt uitgeoefend onder mandaat van het bestuursorgaan.

In principe mag er niet van een beleidsregel afgeweken worden. Echter, indien handhaving van de beleidsregel onevenredige gevolgen veroorzaakt voor belanghebbende(n) wegens bijzondere omstandigheden in verhouding tot het doel van de beleidsregel, dan dient deze buiten toepassing gelaten te worden.

Over het algemeen prevaleert een beleidsregel boven andere vormen van beleid. Een uitzondering, met het oog op het gelijkheidsbeginsel, is wanneer de beleidsregel afwijkt van een vaste gedragslijn die voor de burger gunstiger is. Wanneer een beleidsregel onrechtmatig is, dan is er eigenlijk altijd sprake van een vaste gedragslijn en kan een burger hier beroep op doen.

Tot slot moet niet vergeten worden dat een besluit bekendgemaakt dient te zijn volgens 3:40 AWB en op de wijze bekendgemaakt te zijn zoals beschreven in 3:42 AWB.

2.1.2.2. Vaste gedragslijn & Instructie

Er is sprake van een vaste gedragslijn zodra er sprake is van een precedent. Eén beschikking kan al precedentenwerking hebben. Instructies kunnen gegeven worden aan ondergeschikten volgens 10:22 AWB en mandataris volgens 10:6 AWB. Maar niet aan gedelegeerden volgens 10:16 AWB.

Op basis van het gelijkheidsbeginsel is een bestuursorgaan gehouden om deze vormen van beleid te volgen. Afwijking kan enkel wanneer objectieve gronden zijn om af te wijken.

2.1.2.3. Vreemd beleid & richtlijn

Voor vreemd beleid en richtlijnen is geen wettelijke grondslag vereist. Vreemd beleid is beleid van een ander bestuursorgaan die geen wettelijke grondslag heeft om beleid te bepalen voor de bevoegdheid. Een richtlijn is een algemeen bepaalde norm, meestal opgesteld door een deskundige.

Een bestuursorgaan is gehouden rekening te houden met deze vormen van beleid op basis van 3:2 AWB. Maar het zijn zwakke vormen van beleid. Indien goed gemotiveerd, wat altijd

vereist is volgens 3:46 AWB, kan er afgeweken worden. Het motiveringsvereiste geldt voor alle afwijkingen maar is in vergelijking een veel lichtere vorm van gebondenheid ten opzichte van de andere vormen van beleid.

2.1.2.4. Transformatie & Conversie

Men spreekt van een transformatie wanneer een lagere vorm van beleid, zoals richtlijn of vaste gedragslijn, wordt omgezet tot een meer gezaghebbend vorm van beleid, zoals een beleidsregel of A.V.V. Conversie is het tegenovergestelde, dan gaat het van meer gezaghebbend naar minder gezaghebbend.

2.2. Procedurele beginselen

De procedurele beginselen vinden hun haard voornamelijk in het zorgvuldigheidsbeginsel en motiveringsbeginsel. Deze beginselen zien vooral toe op de voorbereiding van een besluit, de belangenafweging, resultaat, motivering en bekendmaking.

2.2.1. Voorafgaand het besluit

De kernbepaling van het zorgvuldigheidsbeginsel is 3:2 AWB. Deze zorgt voor een actief onderzoeksplicht voor een bestuursorgaan. In dit stadium dient er onderscheid gemaakt te worden tussen een besluit naar aanleiding van een aanvraag of een ambtshalve besluit.

Er kan ook advisering plaats vinden op grond van afdeling 3.3 AWB. Volgens 3:9 AWB dient het bestuursorgaan wel eigen verantwoordelijkheid te nemen en zelf het onderzoek te beoordelen.

2.2.1.1. Ambtshalve besluit

Bij een ambtshalve besluit is er 'gewoon' een onderzoeksplicht dankzij 3:2 AWB. Maar het kan zijn dat een bijzondere wet meer regelt. Wel geldt er een hoorplicht dankzij 4:8 AWB. Let hierbij goed op de vereisten en de uitzondering die staat beschreven. De algemene bepalingen van 4:11 en 4:12 AWB kunnen ook een uitzondering maken op de hoorplicht, voor zowel in ambtshalve gevallen als een besluit op aanvraag.

2.2.1.2. Besluit op aanvraag

Bij een aanvraag gelden er meer rechten en plichten voor beide partijen. Zo stelt 4:2 AWB de vereisten van een aanvraag. Deze bepaling omvat ook de plicht aan de burger om voldoende en juiste informatie aan te leveren. In bepaalde gevallen is een bestuursorgaan bevoegd om een aanvraag buiten behandeling te laten volgens 4:5 AWB. Hierbij geldt wel dat de aanvrager de gelegenheid dient te krijgen tot herstel van de eventuele gebreken. Het buiten behandeling laten kan worden gezien als een afwijzende beschikking in de zin van 1:3 lid 2 AWB.

Afwijzing kan ook plaats vinden indien het een herhaalde aanvraag betreft zonder nieuwe feiten en/of omstandigheden, volgens 4:6 AWB. Jurisprudentie wordt niet gerekend tot een nieuwe feit en/of omstandigheid.

2.2.2. *Het besluit*

Een besluit dient altijd deugdelijk gemotiveerd te zijn volgens 3:46 AWB. Deze motivering dient ook bekend te worden gemaakt volgens 3:47 AWB, tenzij één van de verdere artikel een uitzondering hier op vormt.

2.2.3. *Na het besluit*

Volgens 3:40 AWB dient een besluit bekend gemaakt te worden alvorens deze in werking treden. 3:41 AWB schetst vooral de omstandigheden voor een beschikking en 3:42 AWB besluiten van algemene strekking.

Week 3: Intrekken/wijzigen besluiten in samenhang met vertrouwensbeginsel & Overheid V.S. Privaatrecht

3.1. Intrekken & wijzigen van besluiten in samenhang met vertrouwensbeginsel

3.1.1. *Intrekken en wijzigen besluiten (@TODO)*

In de bevoegdheid tot het nemen van een besluit wordt geacht deze impliciet de bevoegdheid te hebben tot het wijzigen of intrekken van het genomen besluit. Indien er een wettelijke grondslag is voor het intrekken of het wijzigen van een besluit dan is het bestuursorgaan gehouden om op basis van de beschreven belangen te wegen of intrekking dan wel wijziging gewenst is.

Bij discretionaire bevoegdheden dient het bestuursorgaan rekening te houden met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Voor sancties (5:4 AWB) of gebonden bevoegdheden is echter wel een wettelijke grondslag vereist voor het intrekken/wijzigen. Ook voor subsidies is een wettelijke grondslag vereist volgens 4:48 AWB. Een uitzondering op deze gevallen is wanneer het bestuursorgaan een kenbare(!) fout heeft gemaakt, een fout die iedereen inziet. Of wanneer de burger onjuiste informatie heeft overgedragen die van belang waren bij het nemen van het besluit.

De twee beginselen die vooral toezien op deze gevallen zijn het vertrouwensbeginsel en het evenredigheidsbeginsel. Zeker in gevallen wanneer per besluit niet wordt opgezegd (intrekken vanaf het moment van besluit) maar wordt teruggenomen (intrekken met terugwerkende kracht).

Een reden waarom intrekken/wijzigen niet zomaar kan is doordat een besluit materiële rechtskracht verkrijgt. Het bestuur behoort achter het besluit te staan. Tevens wordt het besluit na het verstrijken van bezwaartermijn rechtens onaantastbaar, de bestuursrechter kan het besluit niet meer vernietigen. Tot slot verkrijgt het besluit formele rechtskracht, de civiele rechter gaat uit van formele en materiële rechtmatigheid.

De burger kan ook aanvragen een besluit in te trekken of te wijzigen. Indien er geen nieuwe feiten en of omstandigheden zijn kan een bestuursorgaan deze naast zich neerleggen volgens 4:6 AWB. Maar in de praktijk gaat het bestuursorgaan soepel met dit soort verzoeken om indien er geen derde belanghebbenden zijn.

3.1.2. *Vertrouwensbeginsel*

Voordat men zich kan beroepen op het vertrouwensbeginsel dient er een klein stappenplan bewandeld te worden. Het vertrouwensbeginsel beschermt de burger voor de **gerechtvaardigde opgewekte verwachtingen**.

1. Het ontstaan van de verwachtingen
  - a. Is het bestuursorgaan toerekenbaar?
    - i. Heeft het bestuursorgaan zelf of in mandaat bepaalde toezeggingen gedaan?
    - ii. Of, heeft iemand verwijtbaar op een onbevoegde uitspraak mogen geloven?
  - b. Uit welke gedraging kon het vertrouwen worden afgeleid?
    - i. Middels een beschikking of feitelijk handelen (zoals het doen van een uitspraak)? Is er sprake van een expliciete, ondubbelzinnige (bewijsbare) toezegging?
  - c. Is er eventueel sprake van onjuiste of onvolledige informatie van de burger?
2. Is honorering van vertrouwensbeginsel op zijn plek?
  - a. Particulier belang, hoe groter het nadeel voor de burger hoe sneller het vertrouwen kan worden aangenomen.
    - i. Hiervoor kan er ook worden gekeken naar het dispositievereiste. Anders dan de naam doet denk is het geen vereiste, het speelt wel een belangrijke rol. Het houdt in: heeft de burger handelingen verricht aan de hand van het vertrouwen die hij anders niet zou hebben gedaan?
  - b. Algemeen belang, hoe zwaarder dit belang hoe sneller het wordt geweigerd.
  - c. Derden belang, indien hier sprake van is wordt het al snel afgewezen, weegt zwaar.
3. Contra legem? Zou honorering in strijd zijn met de wet? (@TODO, 8:77 lid 2)

- a. Wat is de aard van de beslissing? (@TODO)
- b. Wat is het gewicht van de A.B.B.B.? (@TODO)
- c. Wat is het gewicht van het algemeen belang en derden belang? (@TODO)

3.2. Privaatrecht binnen de overheid

3.2.1. *Behartigen algemeen belang middels privaatrecht*

Belangrijk voor dit onderdeel is het Windmill arrest. Hierin is bepaald dat een bestuursorgaan niet zomaar privaatrechtelijke handelingen mag verrichten indien dit via het publiekrecht geregeld kan worden. Hier kan slechts sprake van zijn bij een onzuivere tweewegenleer. Er is dan geen publiekrechtelijke regeling die toeziet op de privaatrechtelijke handeling. Bij een zuivere tweewegenleer is dit wel het geval en dient men zich aan de publiekrechtelijke regeling te houden.

Het Windmill arrest komt dus kijken bij een onzuivere tweewegenleer. Betekent gebruik van het privaatrecht een onaanvaardbare doorkruising van het publiekrecht? Dit kan je beoordelen aan de hand van:

- Wat is de strekking van een (eventuele) publiekrechtelijke regeling?
- Hoe beschermt deze regeling de burger?
- Kan via het publiekrecht een ongeveer zelfde resultaat worden behaald?

Dit is slechts van toepassing bij een onzuivere tweewegenleer. In gevallen er geen publiekrechtelijke regeling is die het algemeen belang gen. Als hier geen sprake van is dan spreekt met van een onzuivere tweewegenleer.

3.2.2. *Behartiging eigendomsbelang*

Een bestuursorgaan kan, zoals we inmiddels al hebben gezien, via zijn of haar rechtspersoon privaatrechtelijke handelingen uitvoeren. Zo ook om het eigendomsbelang van zichzelf te behartigen.

Slot